

Bekämpning av Phoma (torröta) i höstoljeväxter

L15-8422

Hösten 2011 lades för fjärde året ut tre försök ut i Skåne med syfte att försöka bekämpa Phoma i höstoljeväxter. Sjukdomen har fått ökad betydelse i Sverige men förekommer främst i kustnära områden i Skåne och på Gotland. Störst angrepp ses ofta på Österlen.

Angreppen sker på hösten och kan bli allvarliga ju mildare höstklimat vi har. Det beror på att svampen, som först infekterar bladet, snabbare växer ned i rothalsen och orsakar rothalsröta under varma förhållanden. Det kan ibland ses i framförallt tidigt sådda bestånd som växt sig kraftiga på hösten.

I Sverige finns mycket begränsade möjligheter att bekämpa Phoma på hösten och det är endast produkten Cantus (Boscalid) som är registrerad. Utomlands använder samtliga våra grannländer triazolol på hösten för att bekämpa Phoma, något som är förbjudet i Sverige.

Försöken är designade i syfte att jämföra Cantus med triazolen Juventus vid två olika behandlingstidpunkter: T1 när grödan har 4–5 blad och T2 när grödan har 6–8 blad. För att isolera effekten mot Phoma har hela försöksytan behandlats mot bomullsmögel med Amistar som inte har någon effekt på Phoma.

RESULTAT

Det är bara i försöken i Simrishamn och Borrby som angrepp noterats och varit kraftiga på hösten.

Samtliga behandlingar i dessa båda försök har haft effekt på svampen på hösten men inte alla har påverkat skörden. Resultaten tyder på att Cantus har haft bättre effekt än Juventus. I försöket i Simrishamn har den högre dosen Cantus haft bäst effekt och den sena behandlingen är statistiskt säker. I försöket i Borrby har svampen bekämpats men samtliga behandlingar har gett lägre skörd. Att en sen behandling som i Simrishamn gett störst merskörd är en upprepning av förra årets resultat. Behandlingseffekten är tydligt signifikant i de båda försöken med angrepp, även om skörden bara påverkats positivt i ett av försöken.

Som ett medeltal är inte behandlingar mot Phoma lönsamma. I enskilda försök med kraftiga angrepp har i princip varje år behandlingar med Cantus varit lönsamma, speciellt i Simrishamnsområdet, även om det inte handlar om stora belopp.

Försöksserien fortsätter hösten 2012 men nu med en förändrad behandlingstidpunkt. Enligt engelska undersökningar ska fält behandlas med angrepp då 10–20 % av bladen är angripna och då det varit 20 nederbördsdagar mellan skörden av den föregående rapsgrödan i området och den nysådda angripna. Vi kommer framöver att försöka behandla försöken efter denna princip för att öka förståelsen varför vissa försök svarar bra på behandling och andra inte.

Tabell 1. LI5-8422. Bekämpning av Phoma i höstraps. 3 försök 2012

	Borby			Simrishamn			Staffanstorps		
	Frö		Phoma	Frö		Phoma	Frö		Phoma
	kg/ha	ökning	Index	kg/ha	ökning	Index	Kg/ha	ökning	Index
Obehandlat	6 170		15,9	5 250		22	5 430		1,1
Juventus 90 1,0 l/ha 4-5 blad	6 090	-80	19,5	5 530	280	21,3	5 340	-90	0,2
Juventus 90 1,0 l/ha 6-8 blad	5 970	-200	11,0	5 260	10	15,5	5 220	-210	0,1
Cantus 0,5 kg/ha 4-5 blad	6 090	-80	7,8	5 590	340	15,5	5 550	120	0,2
Cantus 0,5 kg/ha 6-8 blad	5 920	-250	5,7	5 720	470	12	5 420	-10	0,1
Cantus 0,25 kg/ha 4-5 blad	6 130	-40	9,8	5 290	40	11	5 470	40	0,2
Cantus 0,25 kg/ha 6-8 blad	6 000	-170	6,8	5 400	150	15,5	5 600	170	0,5
LSD		380			430			330	

Phoma Index är ett mått på angreppets styrka i rothalsen strax före skörd.